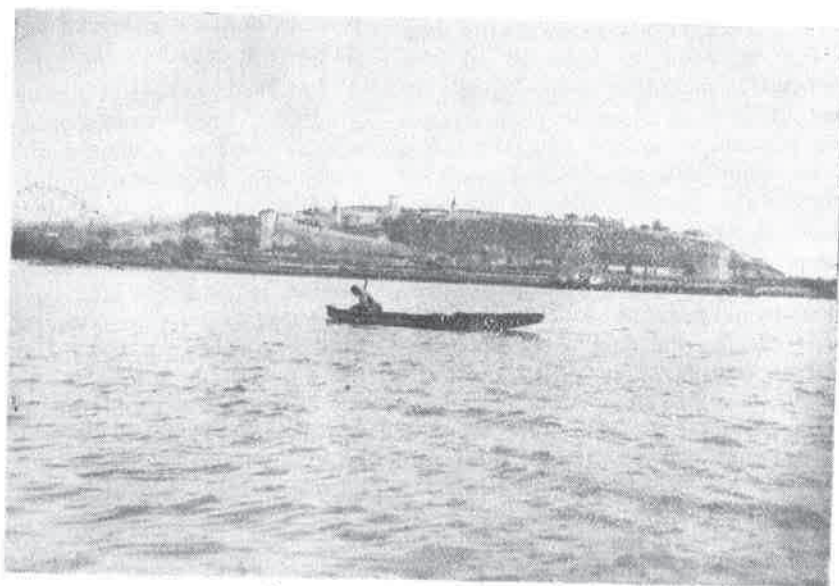

O NEKIM PITANJIMA RIBARSTVA NR SRBIJE

Na unapređenju ribarstva u NR Srbiji s Vojvodinom potrebno je još mnogo da se radi. Na tom poslu nije dovoljna samo zvanična inicijativa odgovornih ustanova i privrednih preduzeća (ribarskih gazdinstava), već je potrebno i privatno zalaganje kako pojedinaca tako i masovnih organizacija. Proširivanjem narodne samouprave, prešlo je delimično i ribarstvo sa izvesnim i odgovornim kompetencijama na sreske i gradske narodne odbore. Od njihovog zalaganja zavisice i uspehi u ribarstvu. Od ovih narodnih odbora ne očekuje se za sada da grade ribnjake i mrestilišta ili da vrše poribljavanje ribolovnih voda, ali se očekuje da se oni posvete zaštiti voda u kojima ima privredno korisne ribe (šaran, som, smuđ, deverika, kečiga, pastrmke). S pravom se očekuje da sreski i grad-

striska postrojenja puštaju u reke otrovne i za-
gušljive otpatke (otrovi u vodi, vruća voda, stru-
gotine). To se događa i u neposrednoj okolini Beo-
grada. Radi toga je Udruženje beograd-
skih pecača uputilo u tom smislu Savezu
sportskih ribolovaca NRS pretstavku s dokazima,
da Industrisko preduzeće 20 oktobar, zatim Indu-
strisko preduzeće za preradu kože, Fabrika šećeru
i Gradska kanalizacija, nisu postupili u duhu za-
štite ribolevnih voda od trovanja ribe svojim
otrovnim otpacima. Udruženje traži da Savez u
duhu Zakona o ribarstvu (Pravilnika za izvršenje
Zakona) podnese žalbu Javnom tužiocu, jer ta pre-
duzeća nisu u Zakonom propisanom roku pomoću
postojećih postrojenja sprečila zagađivanje pome-
nutih voda i uništavanja ribe i riblje hrane. U

Ribar na Dunavu

Foto Tadić

ski narodni odbori deluju u duhu Zakona o ribar-
stvu, da taj Zakon ne leži samo u fikokama pisaćeg
stola pojedinih odgovornih faktora, već da ga pro-
tumače narodu kako se ne bi pravili prekršaji ubi-
janja ribe dinomitom, biljnim otrovima, nedozvo-
ljenim alatima i raznim drugim sredstvima kojima
se protuzakonito uništava riba i riblja hrana.

Nije zaludu bio štampan u »Borbi« od 15. VIII.
1952. g. jedan članak o nemaru i indolenciji prema
ribarstvu, jer pisac počinje rečima: »Makoliko da
je ribarstvo važno kao grana privrede, naročito
za ishranu stanovništva, ono je još i sada izloženo
masovnom štetočinstvu.« Pisac ustaje protiv svih
načina nedozvoljenog ribolova, zapravo uništava-
nja ribe, naročito protiv dinamitaša.

Od eksploziva najviše strada riba u Dunavu,
Savi, Drini, Timoku, Zapadnoj Moravi, i u mno-
gim manjim rekama. Pisac ukazuje i na sve štetne
posledice uništavanja ribe od strane naših fabrika,
kudeljara, strugara, parnih mlinova, a koja indu-

pretstavci je izneto da ni izvršni nadležni organi
nisu ništa poduzeli u određenom roku, a u smislu
tog Zakona da se riba zaštiti.

Beogradsko udruženje sportskih ribolovaca
»Dunav« bori se, protiv nepropisnog lova ribe ispod
najmanje dozvoljene veličine. U tom smislu uputilo
je ovo udruženje dokumentovanu pretstavku Sa-
vezu udruženja sportskih ribolovaca NRS, s mol-
bom, da se na celoj teritoriji strogo primenjuju
odredbe iz Zakona o ribarstvu.

Savsko-dunavska ribarska zadruga u Beogradu
negodovala je i protestovala kod nadležnih fak-
tora protiv Vodne zadruge u Pančevu što je dala u
zakup velike profile (kubike) na levoj obali Du-
nava seljacima iz okolnih sela, da u tim velikim
bazenima love ribu. O tome se raspravljalo i na
godišnjoj skupštini zadruge.

Ti se bazeni napune dunavskom vodom za vre-
me poplave, a s vodom uđu milijoni komada sitne
i velike ribe, najviše šarana. Zadruga je s pravom

protestovala, jer tu ribu je trebalo izloviti i ubaciti natrag u Dunav. Ranijih godina sva su beogradska udruženja sportskih ribolovaca radila na spasavanju te ribe. Ili su je izlovljavala i ponovo bacala u Dunav ili su prokopavali kanale do dunavske obale i riba se sama vraćala u matičnu vodu. Da riba ne pobegne seljaci su zatvarali sve odvodne kanale prema Dunavu. Tu je bila izlovljena velika količina ribe ispod dozvoljene veličine, ali niko od mesnih narodnih vlasti nadležan za tu teritoriju nije poduzimao nikakve zakonske mere u cilju njene zaštite. Šteta je po ribarstvo što na taj način pomenuta Vodna zadruga raspolaže s tim bazenima, koji bi, da se s njima gospodari u duhu unapređenja ribarstva, mnogo doprineli razmnožavanju ribe.

Pisac napred citiranog članka u »Borbi« iznosi da je sa zvanične strane dosta učinjeno da se ribarstvo zaštiti od krivolovstva na Dunavu i Savi, ali sve to još nedostaje. Milicija je dobila uputstva kako ima da postupi, ali sudije za prekršaje donose srazmerno blage kazne. Barem javnost preko štampe slabo je o tome izveštavana, a bilo bi potrebno, da se primera radi svaka kazna registruje.

Oba novija udruženja sportskih ribolovaca u Beogradu »Železničar« i »Dorćol« budno paze da se članovi njihovih udruženja ne ogreše o propise ribolova po Zakonu o ribarstvu.

Uništavanje ribe u vodama Srbije i Vojvodine bilo je prouzrokovano i prošlogodišnjom sušom. Neke reke u Srbiji nasadene pastrmkom stradale su usled niskog vodostaja. U onim planinskim predelima, u kojima su ribe bile zaostale u udublje-

njima pored rečne obale, bile su polovljene od seoskog stanovništva. Seljaci su jednostavno iscrpili vodu iz tih udubljenja i ribu izlovlili rukama. Tako su stradale mnoge pastrmike. Iako će se i ove godine izvršiti poribljavanje salmonidskih voda, pitanje je da li će sve to biti dovoljno da se nadoknadi učinjena šteta. Ove godine nasadit će se i novo akumulaciono jezero Vlasina jezerskom pastrmkom, a biće unapređeno ribarstvo i na jezeru Grošnici u kome se već gaji riba.

O unapređenju ribarstva u ribnjacima u Vojvodini nedovoljno se piše u našoj stručnoj štampi, a to bi bilo preko potrebno. Jedino se katkada piše o ribnjacima u Ečki, a s obzirom na njihovu površinu moglo bi o njima mnogo više pisati. Ima već godina dana da je preko dnevne štampe najavljeno uređenje modernog ribnjaka u Suseku kod Novog Sada, i bila je predviđena godišnja produkcija od dvadeset vagona raznovrsne ribe. Interesovalo bi nas čuti, kakvi su rezultati postignuti.

Dnevna štampa mnogo bi mogla da pomogne unapređenju ribarstva vaspitavajući svoje čitaoce da upoznaju ribarstvo. Samo to pisanje treba da je ozbiljno, a ne senzacionalno. Nažalost, neki intelektualci, koji su pisali nešto o ribarstvu i slali našim dnevnim listovima, bili su razočarani, jer niti kraći izvod iz tih dopisa nije bio štampan, a kamoli ceo članak, kako je na prošlogodišnjoj skupštini Saveza udruženja sportskih ribolovaca u Beogradu izneo jedan od delegata iz Vojvodine (iz Zrenjanina).

Ante Tadić

OBNOVA PASTRVSKOG RIBOGOJILIŠTA U PAPUK-PLANINI

S veseljem čitam u našem »Ribarstvu Jugoslavije« razne članke i obavijesti o izgradnji pastrvskih ribogojilišta odnosno mrijestilišta širom naše zemlje. To me potiče, da iznesem nešto i o jednom pastrvskom ribogojilištu u Slavoniji, koje je postojalo pred nekoliko godina, a sa željom i nadom, da će se i ono obnoviti i tako dati svoj doprinos unapređenju salmonidskog ribogojstva i ribarskog turizma u našim krajevima.

*

Usred Papuk gorja leži poznato planinsko izletišta Slavonije: Jankovac, Vodopad Jankovačkog potoka, koji se ruši iz visine od nekih 40 metara, pa Jankovačka visoravan s planinarskim domom osječkih planinara i druge prirodne ljepote opravdavaju već odavno izraženu želju, da se taj kraj proglasi nacionalnim parkom. Tome je imalo pridonijeti i pastrvsko ribogojilište, koje sam počeo uvadati tokom god. 1941.

Već prije nekih 25 godina poveo sam u zajednici s bivšim šumarom u Slatinskom Drenovcu brigu oko promicanja pastrvskog ribogojstva u Jankovačkom potoku i oba jezera, kroz koja protječe taj potok. Iz potoka smo izvadili nekih 2.000 ko-

mada pastrvica-godišnjaka i dvogodišnjaka — koje smo prenijeli u jezero, te nam je tokom godine uspjelo uzgojiti lijep broj velikih pastrva, koje su kasnije trebale poslužiti za svrhe dobivanja novog naraštaja, kojim bi se iznova napučile sve pastrvske vode Krndije, Papuka i Psunja, poimence potoci: Jankovac, Kovačica, Papučica i Radetina u okolici Slat. Drenovca, zatim Radlovac, Pištana i dr., a okolicj Slav. Orahovice, pa Voćinka s pritocima, Jovanovicom, Djedovicom i Sekulinačkim potokom u okolici Voćina, s druge strane Krndije i Papuka: Kutjevačka rijeka, Veličanka, Dubočanka, Stražemanka, Brzaja i Orljevac, a u području Psunja: Šumetlica, Pakra, Bijela i dr. (Uz potok Šumetlica postoji i jezero, te poznato visinsko lječilište na Strmcu).

Nakon dugog natezanja dobio sam u zajednici s jednim drugom iz Slat. Drenovca od bivše tvrtke S. H. Gutmann u desetgodišnji zakup cijeli Jankovački potok (s tokom od nekih 5 km) i oba jezera, postavivši sebi u zadatak, da se putem uzgoja i mriještenja pastrva postigne gore označeni cilj. Prihativši se toga zadatka dali smo s velikim troškom očistiti oba jezera, mali bazen i potok,